

UZASADNIENIE

W pozwie w postępowaniu upominawczym z dnia 26 września 2013 roku powód LIG (...) Co. Ltd. z siedzibą w S. wniósł o zasądzenie od pozwanego M. N. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą M. N. (...) Usługi (...) w M. kwoty 37.257,45 Euro wraz z odsetkami w wysokości 5 % rocznie od dnia 11 lipca 2012 roku do dnia zapłaty. Nadto, wniósł on o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu podniesione zostało, że pozwany świadczył na podstawie listu przewozowego CMR usługę przewozu 733 sztuk telewizorów (...) marki LG o łącznej wartości 113.827 EUR. Towar miał zostać przetransportowany z siedziby (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością do siedziby (...) S.A. w A., G. w Hiszpanii. Towar został wydany pozwanemu dnia 9 września 2011 roku i nigdy w całości nie dotarł do odbiorcy (...) S.A. Utrata towaru nastąpiła w niejasnych okolicznościach, przy czym nie bez znaczenia był fakt, że postępowanie kierowcy pojazdu przewożącego towar nosiło znamiona rażącego niedbalstwa w zakresie dbałości o przewożony ładunek poprzez pozostawienie towaru w miejscu niestrzeżonym. Z uwagi na to, że przewożony towar był ubezpieczony, powód wypłacił spółce (...) S.A. odszkodowanie w wysokości 50.996,90 USD. Następnie spółka ta złożyła oświadczenie surogacyjne w celu potwierdzenia, iż powódka wstąpiła w prawa spółki w zakresie dochodzenia praw wynikających z umowy przewozu.

(pozew k. 2-9)

Nakazem zapłaty wydanym w dniu 14 listopada 2013 roku Sąd Okręgowy w Łodzi, X Wydział Gospodarczy orzekł zgodnie z żądaniem pozwu. (k. 93).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany zaprzeczył by postępowanie kierowcy pozwanego nosiło znamiona rażącego niedbalstwa w zakresie dbałości o przewożony ładunek bądź by zatrzymując się na postój na parkingu naruszył podstawowe zasady ostrożności.

Pozwany wskazał również, że zawyżona została wysokość żądanego odszkodowania. Jego zdaniem wartość szkody do której naprawienia ewentualnie zobowiązany jest pozwany nie jest wyższa niż 24.158,89 EUR.

(sprzeciw k. 99 – 104)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany M. N. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą M. N. (...) Usługi (...) w M. świadczył na podstawie listu przewozowego CMR nr (...) usługę przewozu 733 sztuk telewizorów (...) marki LG o łącznej wartości 113.827 EURO.

Towar miał zostać przetransportowany z M. siedziby (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością do siedziby (...) S.A w A., G., w Hiszpanii.

Towar został w całości wydany pozwanemu w dniu 9 września 2011 roku.

(dowody: międzynarodowy list przewozowy CMR wraz z tłumaczeniem k. 26, faktura VAT wraz ze specyfikacją ładunku wraz z tłumaczeniem k. 29)

Pojazd o nr rejestracyjnym (...) wraz z towarem w postaci 733 sztuk telewizorów marki LG wyjechał z M. dnia 11 września 2011 roku. Towar znajdujący się w naczepie był zamknięty. Na drzwiach założona była stalowa sztaba zamykana na klucz, plomba celna i plomba LG.

Kierowca T. M. (1), wraz z towarem przyjechał do miejscowości T. w Holandii o godz. 23:22 dnia 12 września 2011 roku. Po 8 h i 34 min zatrzymał się na niestrzeżonym parkingu w celu odpoczynku. Parking ten był bardzo dobrze oświetlony.

Wraz z T. M. (1) wspólnie podróżowało także trzech innych kierowców prowadzących swoje ciężarówki. W dniu 12 września 2011 roku na opisanym wyżej parkingu cztery pojazdy kierowcy ustawili obok siebie. Kierowcy mieli możliwość zatrzymania się na parkingu strzeżonym. Na parkingu, na którym się zatrzymali, zatrzymywali się wielokrotnie. Podczas innych postojów nie zdarzały się kradzieże.

Dnia 13 września 2011 roku około godziny 9:00 kierowca T. M. (1) zauważył, brak plomb i sztaby zabezpieczającej naczepę pojazdu, w której przewożony był towar. Po wezwaniu policji i przeprowadzeniu oględzin okazało się, że część towaru została skradziona.

(dowód: protokół inspekcji wraz z dokumentacją fotograficzną i tłumaczeniem k. 32, oświadczenie kierowcy k. 46, wydruk z tahorgafu k. 108, zeznania świadka T. M. e protokół z dnia 19.05.2014 roku 00:06:49.min, 00:08:28 min, 00:09:14 min, 00:10:10 min, 00:12:04 min, 00:12:38 min, 00:14:41 min, zeznania świadka Z. K. e protokół z dnia 19 maja 2014 roku 00:34:20 min, 00:35:28 min, 00:37:15 min, (...):53 min, 00:42:37 min)

Po dostarczeniu ładunku do dnia 15 września 2011 roku do Magazynu (...) w Hiszpanii i przeprowadzeniu inwentaryzacji towaru stwierdzono brak 213 telewizorów. Na egzemplarzu CMR oraz formularzach przejazdu samochodu ciężarowego i odbioru towaru umieszczono odpowiednie adnotacje, potwierdzające odbiór 520 telewizorów i kradzież pozostałego towaru. Wartość skradzionego towaru wynosiła 33.870,41 euro.

(dowód: notatka z otrzymania towaru wraz z tłumaczeniem przysięgłym k. 47, zgłoszenie szkody wraz z tłumaczeniem przysięgłym k. 49, oświadczenie o subrogacji k. 53 wraz z tłumaczeniem)

Pozwany ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym w (...) Spółce Akcyjnej w okresie od dnia 18 maja 2011 roku do dnia 17 maja 2012 roku. Na okoliczność zawarcia tej umowy pozwany dysponował polisą nr (...).

Decyzją z dnia 21 listopada 2011 roku (...) Spółka Akcyjna odmówiła pozwanemu wypłaty odszkodowania w związku z kradzieżą towaru, ponieważ ubezpieczony nie spełniał warunków umowy ubezpieczenia. Ubezpieczyciel podniósł, że pojazd wraz z ładunkiem zaparkowano na „parkingu (...) gdzie znajduje się (...) oraz restauracja „de G.” (bez miejsc noclegowych) czynna w godzinach 6-23, parking nie monitorowany, niestrzeżony”. Ubezpieczyciel nie zmienił decyzji pomimo odwołania wniesionego przez pozwanego.

(dowód: polisa k. 113, pisma k. 51, k. 52, decyzja k. 114, odwołanie k. 115, pismo k. 119)

L. I. Co. Ltd. za pośrednictwem lokalnego ubezpieczyciela na podstawie polisy ubezpieczeniowej nr (...) wypłacił (...) S.A odszkodowanie w kwocie. 50.996,90 USD (37.257,45 EUR) z tytułu utraty towaru. Kwota ta obejmowała 110 % sumy ubezpieczonej wartości.

(dowód: potwierdzenie dokonania przelewu k. 56, oświadczenie wraz z tłumaczeniem k. 53)

W dniu 23 kwietnia 2012 roku (...) S.A złożyła oświadczenie surogacyjne w celu potwierdzenia, iż powód wstąpił w prawa spółki w zakresie dochodzenia praw wynikających z umowy przewozu, w odniesieniu do ubezpieczonego przedmiotu, zgodnie z prawem regulującym umowę ubezpieczenia.

(dowód: oświadczenie wraz z tłumaczeniem k. 57)

Pismem z dnia 26 czerwca 2012 roku pozwany został poinformowany, że wartość roszczenia z tytułu utraty 213 telewizorów (...) szacuje się na kwotę 37.257,45 Euro. Pozwany został również poinformowany o wstąpieniu powoda

w prawa spółki (...) Spółki Akcyjnej na podstawie oświadczenia surogacyjnego oraz upoważnienia spółki (...) Ltd do występowania w imieniu powoda we wszystkich sprawach dotyczących przedmiotowego roszczenia.

Pozwany otrzymał pisemną reklamację powoda, co potwierdził w piśmie z dnia 11 lipca 2012 roku.

(dowód: pismo wraz z tłumaczeniem k. 59 – 62, upoważnienie wraz z tłumaczeniem k. 63 – 64, pismo k. 66, tłumaczenie k. 65)

Powód przez liczną korespondencję do pozwanego dążył do zawarcia pozasądowej ugody z pozwanym.

(dowód: pismo wraz z tłumaczeniem k. 69 - 72, k. 73- 74, pismo k. 75, k. 77)

Pismem z dnia 13 grudnia 2012 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 37.257, 45 euro wraz z odsetkami tytułem odszkodowania za utratę towaru przewożonego przez pozwanego na podstawie listu przewozowego CMR (...). 213 telewizorów (...).

(dowód: wezwanie do zapłaty k. 78)

Powyższy stan faktyczny sprawy Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o w/w dowody z dokumentów i zeznań świadków, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron i których prawdziwość nie budzi wątpliwości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na gruncie przedmiotowej sprawy niespornym jest, że pozwany wykonywał usługę przewozu telewizorów (...) z M. do Hiszpanii. Podczas podróży część towaru została skradziona. (...) Spółce Akcyjnej (odbiorca towaru) otrzymał z tego tytułu odszkodowanie wypłacone przez LIG (...) Co. Ltd. W wysokości 50.996,90 USD.

Zgodnie z treścią art. 17 ust. 1 konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) podpisanej w 1956 roku w G. (Dz.U. z 1962 roku Nr 49, poz. 238 ze zm.), przewoźnik odpowiada za całkowite lub częściowe zaginięcie towaru lub za jego uszkodzenie, które nastąpi w czasie między przyjęciem towaru a jego wydaniem, jak również za opóźnienie dostawy. Przesłankami odpowiedzialności przewoźnika za szkody w substancji towaru są więc: 1) szkoda przybierająca postać utraty całkowitej lub częściowej (ubytku) bądź uszkodzenia przesyłki, 2) okoliczność, że szkoda powstała w czasie między przyjęciem towaru a jego wydaniem (tzw. związek czasowy z przewozem), 3) związek przyczynowy pomiędzy okolicznością zaistniałą w czasie przewozu, z którą Konwencja wiąże obowiązek odszkodowawczy (tzn. nie mieszczącą się w zakresie przyczyn zwalniających), a szkodą, 4) wina przewoźnika.

Uprawnienie do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec przewoźnika jest niezależne od tego, czy szkoda rzeczywiście dotknęła osobę uprawnioną. Momentem decydującym o rozpoczęciu odpowiedzialności przewoźnika według powyższych zasad jest chwila przyjęcia towaru do przewozu (na gruncie przedmiotowej sprawy, tj. przesyłek całopojazdowych - chwila zakończenia załadunku). Przepisy Konwencji nie nakładają na osobę uprawnioną obowiązku udowodnienia konkretnej przyczyny szkody. Istotne jest to, aby wykazać, że szkoda powstała w czasie przewozu. Odpowiedzialność przewoźnika na podstawie art. 17 ust. 1 Konwencji CMR za całkowite zaginięcie towaru oparta jest na zasadzie winy domniemanej (wyr. SA w Warszawie z dnia 7 października 2002 roku, I ACa 1188/02, Wokanda 2003/12/42). Nadto, odpowiedzialność przewoźnika oparta na postanowieniach Konwencji CMR jest odpowiedzialnością na zasadzie ryzyka, gdyż przewoźnik może być zwolniony z tej odpowiedzialności jedynie z przyczyn, o których mowa w art. 17 ust. 2 i 4 Konwencji (wyr. SA w Warszawie z dnia 7 listopada 1996 roku, I ACr 606/95, OSP 1998/10/172 z glosą K. Wesołowskiego). Biorąc dodatkowo pod uwagę treść art. 3 Konwencji, z której wyraźnie wynika, że przy stosowaniu niniejszej Konwencji przewoźnik odpowiada, jak za swoje własne czynności i zaniechania, za czynności i zaniechania swoich pracowników i wszystkich innych osób, do których usług odwołuje się w celu wykonania przewozu, kiedy ci pracownicy lub te osoby działają w wykonaniu swych funkcji, nie ulega wątpliwości, że to pozwany ponosi odpowiedzialność za utratę części towaru przedmiotowej przesyłki. Powierzenie przesyłki kierowcy nie ma wpływu na ustalony w przepisach Konwencji zakres odpowiedzialności przewoźnika.

Przewoźnik ponosi bowiem ryzyko wadliwego działania (zaniechania) swoich pracowników, podwykonawców czy pomocników. Wykazanie przez przewoźnika, że nie ponosi winy w wyborze wymienionych osób, nie jest zatem w żadnym wypadku wystarczające do uwolnienia się od odpowiedzialności. Przewoźnik musiałby w tym celu udowodnić, że szkoda powstała z przyczyn, za które i on nie ponosiłby odpowiedzialności, wymienionych w szczególności w art. 17 Konwencji. Surowa zasada odpowiedzialności przewoźnika wyrażona w art. 3 CMR ograniczona jest do sytuacji, gdy osoby wymienione w tym przepisie „działają w wykonaniu swych funkcji”.

Na kanwie rozpatrywanego przypadku pozwany nie wykazał, aby utrata przesyłki nastąpiła z przyczyn, za które nie ponosi odpowiedzialności.

Przewoźnik zwolniony jest od odpowiedzialności tylko wówczas, gdy zaginięcie, uszkodzenie lub opóźnienie spowodowane zostało winą osoby uprawnionej, jej zleceniem nie wynikającym z winy przewoźnika, wadą własną towaru lub okolicznościami, których przewoźnik nie mógł uniknąć i których następstwom nie mógł zapobiec – art. 17 ust. 2 Konwencji.

Wśród ogólnych reguł wykonania zobowiązania jest obowiązek zachowania należytej staranności uwzględniającej, w odniesieniu do rozpatrywanej sprawy, jej zawodowy charakter. Obowiązki te niewątpliwie nakazują kierowcy zachowanie szczególnej ostrożności w czasie jazdy oraz postoju, w czasie opuszczania pojazdu, wybierania miejsc na wypoczynek lub nocleg, podczas kontaktów z osobami trzecimi, w doborze środka transportu oraz stosowania zamknięć, itd. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 1998 r., III CKN 23/98, Lex nr 35080).

Tymczasem pojazd z przewożonym ładunkiem został zaparkowany na parkingu niestrzeżonym. Pozwany mógł zapobiec kradzieży, zachowując należyłą ostrożność zlecając kierowcy parkowanie samochodu przewożącego towar, podczas nocnego postoju na strzeżonym parkingu. Także kierowca miał możliwość i mógł zaparkować samochód w tego typu miejscu.

Przewoźnik zwolniony jest od odpowiedzialności również z przyczyn wymienionych enumeratywnie w treści art. 17 ust. 4 Konwencji: a) użycie pojazdów otwartych i nie przykrytych oponczką, jeżeli to użycie było wyraźnie uzgodnione i zaznaczone w liście przewozowym, b) brak lub wadliwe opakowanie, jeżeli towary, ze względu na swe naturalne właściwości, w razie braku lub wadliwego opakowania, narażone są na zaginięcie lub uszkodzenie, c) manipulowanie, ładowanie, rozmieszczenie lub wyładowanie towaru przez nadawcę lub przez odbiorcę albo przez osoby działające na rachunek nadawcy lub odbiorcy, d) naturalne właściwości niektórych towarów, mogące powodować całkowite lub częściowe ich zaginięcie albo uszkodzenie, w szczególności przez połamanie, rdzę, samoistne wewnętrzne zepsucie, wyschnięcie, wyciek, normalny ubytek lub działanie robactwa i gryzienie, e) niedosteczność lub wadliwość cech lub numerów na sztukach przesyłki, f) przewóz żywych zwierząt. Jeżeli przewoźnik ustali, że ze względu na okoliczności faktyczne, zaginięcie lub uszkodzenie mogło wynikać z jednej lub kilku przyczyn wymienionych w art. 17, ustęp 4, istnieje domniemanie, że ono z nich wynika. Osoba uprawniona może jednak przeprowadzić dowód, że szkoda nie została spowodowana całkowicie lub częściowo jedną z tych przyczyn. Pozwany nie wykazał, że mieliśmy do czynienia z jakąkolwiek z w/w przyczyn na gruncie przedmiotowej sprawy. Dlatego także i z przyczyn wymienionych w tym przepisie nie może się uwolnić od odpowiedzialności za utratę towaru podczas przewozu.

W przedmiotowej sprawie nie ulega zatem wątpliwości, że pozwany obowiązany jest zapłacić odszkodowanie za utratę przewożonego towaru.

Uznanie, iż przewoźnik ponosi odpowiedzialność za utratę przesyłki czyni aktualnym roszczenie regresowe powoda. Prawo powoda do wystąpienia z przedmiotowym roszczeniem zamiast (...) S.A (legitymacja procesowa czynna) nie była przedmiotem sporu i wynikała z faktu, że powód wypłacił odszkodowanie (...) S.A z tytułu utraty towaru na podstawie polisy ubezpieczeniowej i wstąpił w prawa zaspokojonego wierzyciela. L. E. jako odbiorca towaru uprawniona była do występowania przeciwko pozwanemu o zapłatę odszkodowania (art. 12 ust. 2 konwencji).

Zgodnie z art. 23 § 1 konwencji jeżeli na podstawie postanowień niniejszej konwencji przewoźnik obowiązany jest zapłacić odszkodowanie za całkowite lub częściowe zaginięcie towaru, odszkodowanie to oblicza się według wartości

towaru w miejscu i w okresie przyjęcia go do przewozu. Odszkodowanie nie może jednak przekraczać 8,33 jednostki rachunkowej za 1 kg brakującej wagi brutto (art. 23 § 3 konwencji). Według treści art. 29 § 1 konwencji przewoźnik nie ma prawa korzystać z postanowień niniejszego rozdziału, które wyłączają lub ograniczają jego odpowiedzialność albo które przenoszą na drugą stronę ciężar dowodu, jeżeli szkoda powstała wskutek złego zamiaru przewoźnika lub jego niedbalstwa, które według prawa obowiązującego w miejscu prowadzenia sprawy sądowej uważane jest za równoznaczne ze złym zamiarem.

Dla obliczenia wysokości szkody nie będzie miał zastosowania art. 23 § 3 konwencji. Powód udowodnił bowiem, że szkoda powstała wskutek niedbalstwa przewoźnika w zakresie nie zaparkowania samochodu na parking strzeżonym.

Przypisanie określonej osobie niedbalstwa uznaje się za uzasadnione wtedy, gdy osoba ta zachowała się w określonym miejscu i czasie w sposób odbiegający od właściwego dla niej miernika należytej staranności. Przez rażące niedbalstwo rozumie się natomiast niezachowanie minimalnych (elementarnych) zasad prawidłowego zachowania się w danej sytuacji. O przypisaniu pewnej osobie winy w tej postaci decyduje więc zachowanie się przez nią w określonej sytuacji w sposób odbiegający od miernika staranności minimalnej. (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2004 r., IV CK 151/03, LEX nr 151642).

Sąd uznał zachowania kierowcy, który zaparkował samochód z towarem na dłuższą nocną przerwę, na parking strzeżonym jako noszące cechy niedbalstwa. Cechy takie nosiło także zachowanie samego pozwanego, który nie polecił kierowcy zatrzymywania pojazdu na postój na parking strzeżonym.

Wartość odszkodowania nie może być ograniczona w ten sposób by nie przekraczała 8,33 jednostki rachunkowej za 1 kg brakującej wagi brutto, z uwagi na wyłączenie tej możliwości przez art. 29 konwencji w przypadku gdy szkoda powstała w wyniku niedbalstwa przewoźnika. Co miało miejsce w przedmiotowej sprawie.

Odszkodowanie powinno zostać zatem obliczone według wartości towaru w miejscu i w okresie przyjęcia go do przewozu, zgodnie z treścią art. 23 § 1 konwencji.

Wartość skradzionego towaru wynosiła 33.870,41 euro. I taką kwotę odszkodowania z tytułu utraty przewożonego towaru powinien zapłacić pozwany.

Mając na uwadze powyższe Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 33.870,41 złotych tytułem odszkodowania za utratę przewożonego towaru.

Zgodnie z art. 27 konwencji osoba uprawniona może żądać odsetek od kwoty odszkodowania. Odsetki te, w wysokości 5% rocznie, liczy się od dnia skierowania pisemnej reklamacji do przewoźnika, a jeżeli tej reklamacji nie było, od dnia wytoczenia powództwa sądowego.

O odsetkach Sąd orzekł w oparciu o art. 27 § 1 konwencji od dnia 11 lipca 2012 roku (zgodnie z żądaniem pozwu) tj. daty późniejszej niż data skierowania pisemnej reklamacji do pozwanego.

Sąd oddalił powództwo ponad kwotę 33.870,41 zł jako nieuzasadnione uznając je za wygórowane.

W zakresie kosztów postępowania Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c.

Sąd uwzględnił żądanie pozwu w 91 % i w tym zakresie pozwany przegrał sprawę. Powód przegrał sprawę w 9 %. Powód poniósł koszty w wysokości 11.470 zł w tym kwotę 7.953 zł tytułem opłaty od pozwu, koszty zastępstwa procesowego radcy prawnego w wysokości 3.617 zł. Pozwany poniósł koszty w wysokości 3.617 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego radcy prawnego.

Po dokonaniu rozliczenia kosztów, przy uwzględnieniu w jakim zakresie strony utrzymały się z żądaniem, pozwany winien zwrócić powodowi kwotę 10.112 złotych

z/ odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn. stron

2014-06-20